

Australian Government

Informacione mbi vaksinën AstraZeneca kundër COVID-19

Përditësuar së fundi herë: 30 korrik 2021

Mbi vaksinën

Vaksina AstraZeneca kundër COVID-19 mund të parandalojë që njerëzit të sëmuren nga COVID-19. Kjo vaksinë nuk përmban virusin e gjallë SARS-COV-2, dhe nuk mund t'ju jep COVID-19. Ajo përmban kodin gjenetik për një pjesë të rëndësishme të virusit SARS-COV-2 të quajtur proteina spike. Ky kod futet në një virus të ftohtë të padëmshëm (një adenovirus), i cili e sjell atë në qelizat tuaja. Trupi juaj pastaj bën kopje të proteinës spike, dhe sistemi juaj imunitar mëson të njohë dhe të luftojë virusin Sars-COV-2. Adenovirusi është modifikuar në mënyrë që të mos riprodhohet pasi të jetë brenda qelizave. Kjo do të thotë se nuk mund të përhapet në qeliza të tjera dhe të shkaktojë infeksion.

Vaksinimi është vullnetar dhe i lirë. Ju mund të diskutoni për çdo shqetësim apo pyetje që keni për vaksinimin COVID-19 me ofruesin tuaj të imunizimit dhe/ose mjekun tuaj para se të merrni vaksinën.

Vaksina AstraZeneca për COVID-19 mund të përdoret tek njerëz të moshës 18 vjeç e lartë, kurse është e sigurt dhe efektive. Një efekt anësor shumë i rrallë i raportuar pas vaksinës AstraZeneca është 'tromboza me sindromën trombocitopeni' (TTS), e cila përfshin mpiksjen e gjakut dhe nivelet e ulëta të trombociteve në gjak. Përfitimet e vaksinimit në masë të madhe e tejkalojnë rrezikun e kësaj gjendjeje. TTS është më e shpeshtë tek të rriturit e rinj. Pra për të minimizuar këtë rrezik, Comirnaty (Pfizer) është vaksinë e preferuar për COVID-19 për të rriturit nën 60 vjeç, dhe për njerëzit me të kaluar të trombozës cerebrale sinusale venoze (një lloj i mpiksjes në tru), trombocitopeni e shkaktuar nga heparina (një reagim i rrallë ndaj trajtimit të heparinës), trombozë idiopatike splankike (mpiksja e gjakut në venët abdominale) apo sindroma antifosfolipide me trombozë.

Përfitimet nga vaksinimi

Vaksina AstraZeneca për COVID-19 mund të parandalojë që njerëzit të sëmuren nga COVID-19. Veçanërisht parandalon sëmundje të rënda, hospitalizimin dhe vdekjen. Vaksina është treguar të jetë shumë e efektshme në të dy provat klinike (para se të ishte regjistruar për përdorim) dhe në studimet e personave të vaksinuar në 'botën reale' në Angli dhe Skoci.

COVID-19 është një sëmundje shumë serioze e cila mund të shkaktojë sëmundje serioze tek njerëzit e të gjitha moshave. Ajo ka shkaktuar miliona vdekje dhe qindra miliona infeksione në mbarë botën. Vaksinimi ndihmon në mbrojtjen e të dyve individëve dhe gjithashtu përfitojnë të gjithë njerëzit në komunitet duke zvogëluar përhapjen e COVID-19.

Kush mund të marr këtë vaksinë

Njerëzit e moshës 18 vjeç e lartë mund të marrin vaksinën AstraZeneca kundër COVID-19. Comirnaty (Pfizer) është më e preferuar sesa vakcina AstraZeneca Kundër COVID-19 për njerëzit e moshës <60 vjeç. Sidoqoftë, vakcina AstraZeneca kundër COVID-19 mund të përdoret tek të rriturit e moshës <60 vjeç nëse Comirnaty (Pfizer) nuk është në dispozicion dhe nëse personi ka bërë një vendim të informuar duke u bazuar në të kuptuarit e rreziqeve dhe përfitimeve. Në rrethana të shpërthimit, të rriturit <60 vjeç fuqishëm duhet të konsiderojnë vaksinën AstraZeneca kundër COVID-19 nëse nuk kanë qasje në Comirnaty (Pfizer).

Rreziqet nga vaksinimi

Ashtu si me çdo vaksinë, mund të keni disa efekte anësore të përkohshme pas marrjes së vaksinës për COVID-19. Efektet anësore të zakonshme pas vaksinës AstraZeneca për COVID-19 përfshijnë: dhimbje në vendin e injeksionit ose ndjeshmëri, lodhje, dhimbje koke, dhimbje të muskujve, dhe ethe dhe të dridhura. Shumica e efekteve anësore janë të butë dhe të përkohshëm, ashtu që largohen brenda 1-2 ditëve. Ashtu si me çdo ilaç ose vaksinë, mund të ketë efekte anësore të rralla dhe/ose të panjohura.

Trombozë me sindromën trombocitopeni (TTS)

Vaksina AstraZeneca për COVID-19 duket se është e lidhur me një efekt anësor shumë të rrallë të quajtur trombozë me sindromën trombocitopeni (TTS).

Çfarë është TTS?

TTS përfshin mpiksjen e gjakut (trombozë) dhe nivele të ulëta të trombociteve të gjakut (trombocitopeni), dhe ndodh rreth 4 deri 42 ditë pas vaksinimit. Mungesa e gjakut mund të ndodhë në pjesë të ndryshme të trupit, të tilla si truri (i quajtur tromboza sinusale cerebrale venoze ose CVST) ose në abdomen (trombozë idiopatike splankike).

TTS është e rrallë, por mund që të bëjë që njerëzit të jenë shumë të sëmurë dhe të çon në invaliditet të përhershëm apo vdekje.

Mekanizmi që shkakton TTS nuk kuptohet plotësisht, por duket e ngjashme me trombocitopeninë e shkaktuar nga heparina (ose HIT), një reagim i rrallë ndaj trajtimit të heparinës.

A është ndonjë grup më i rrezikuar nga TTS?

Shkalla e raportuar e TTS në Australi dhe jashtë vendit është më e lartë tek të rriturit e moshës më të re dhe duket se është më e zakonshme tek gratë. Sidoqoftë, ka raste të raportuara tek burrat dhe tek më të moshuarit. Akoma nuk është e qartë nëse gratë janë më të rrezikuara.

Bazuar në informacionet e fundit, nuk kemi identifikuar nëse ka gjendje mjekësore paraekzistuese që mund të kontribuojnë në zhvillimin e TTS apo që e përkeqësojnë nëse ndodh kjo.

A është vakcina AstraZeneca e sigurt tek njerëzit që kanë pasur mpiksje gjaku në të kaluarën?

Vaksina Comirnaty (Pfizer) është e rekomanduar për njerëzit që kanë pasur një rrahje nga mpiksjet e rralla të gjakut: trombozë cerebrale sinusale venoze, trombocitopeni të shkaktuar nga heparina, trombozë idiopatike të venës splankike apo sindroma antifosfolipike me trombozë.

Nëse keni pasur lloje të tjera të mpiksjes së gjakut në të kaluarën, siç është tromboza e thellë venoze (DVT) apo embolia pulmonare (PE), ose nëse keni faktorë rreziku për mpiksjen e gjakut, prapë mund ta merrni vaksinën AstraZeneca. Nuk ka dëshmi se njerëzit që kanë pasur

një të kaluar të llojeve të tjera të mpiksjes së gjakut kanë një rrezik më të madh të zhvillimit të TTS apo sëmundjen edhe më shumë nëse ndodh kjo.

Njerëzit me gjendjet në vijim mund të marrin vaksinën AstraZeneca kundër COVID-19:

- Të kaluar të mpiksjes së gjakut në vende tipike
- Tendencë për rritje të mpiksjes së gjakut që nuk prish imunitetin
- Të kaluar familjare të mpiksjes së gjakut
- Të kaluar të një sëmundjeje apo sulmi ishemik të zemrës
- Trombocitopeni momentale apo në të kaluarën (nivele të ulëta të trombociteve)
- Ata që marrin terapi me antikoagulant

Shkalla e përgjithshme e mpiksjes së gjakut nuk është rritur në vendet që kanë përdorur gjerësisht vaksinën AstraZeneca. Mpiksja e gjakut është diçka që zakonisht ndodh tek popullata, kurse jo të gjitha mpiksjet e gjakut ndodhin për shkak të vaksinës AstraZeneca kundër COVID-19. Nëse zhvillon mpiksje të gjakut pas vaksinimit, mjeku juaj mund t'ju bëjë teste të gjakut për të përcaktuar arsyen.

Çka nëse kam marrur dozën time të parë të vaksinës AstraZeneca?

Njerëzit të cilësdo moshë pa kontraindikacione të cilët kanë marrur dozën e tyre të parë të vaksinës AstraZeneca kundër COVID-19 pa ndonjë efekt anësor serioz duhet të marrin dozën e dytë të vaksinës së njëjtë. Të dhënat nga Mbretëria e Bashkuar sugjerojnë se rreziku i TTS është shumë i ulët pas dozës së dytë me 44 raste të raportuara deri më sot nga 22.8 milionë doza të dyta dhëna të vaksinës AstraZeneca kundër COVID-19. Kjo përkthehet në një shkallë të vlerësuar prej 1.9 raste për një milion doza të dyta (krahasuar me rrezikun e raportuar prej 14.8 raste për një milion doza të para në Mbretërinë e Bashkuar).

Kush nuk duhet të marr këtë vaksinë

Nuk duhet të merrni këtë vaksinë nëse keni pasur:

- anafilaksi (një lloj i reaksionit të ashpër alergjik) nga doza e mëparshme e vaksinës
- anafilaksi pas ekspozimit në cilëndo komponentë të vaksinës, përfshirë polisorbate 80
- histori të sindromës së rrjedhjes së kapilarit
- TTS që ka ndodhur pas dozës së mëparshme të vaksinës
- cilido efekt serioz tjetër anësor i atribuar dozës së mëparshme të vaksinës

Gjërat që duhet marrë parasysh para vaksinimit

Masat paraprake

Njerëzit me gjendje të caktuara mund të kenë nevojë për masa paraprake shtesë si p.sh. qëndrimi për 30 minuta nën vëzhgim pas marrjes së vaksinës së tyre ose konsultimi me një specialist alergjik. Tregoni ofruesin tuaj të imunizimit nëse keni pasur:

- një **reaksion alergjik ndaj një doze të mëparshme** të një vaksine për COVID-19 ose të një përbërësi të vaksinës
- **anafilaksi ndaj vaksinave të tjera ose ilaçeve të tjera**. Ofruesi juaj mund të kontrollojë për të siguruar që nuk ka përbërës të zakonshëm në vaksinën për COVID-19 që po merrni
- mastocitozë e konfirmuar me anafilaksi të përsëritur që kërkon trajtim

Nëse **keni një çrregullim gjakderdhjeje** ose jeni **duke marrë medikamente për hollimin e gjakut** (antikoagulant), tregoni ofruesit tuaj të imunizimit. Ofruesi juaj i imunizimit mund të ndihmojë në përcaktimin nëse është e sigurt për ju që të keni një injeksion intramuskular dhe t'ju ndihmojë të vendosni për kohën më të mirë për injeksion.

Njerëzit me sisteme imune të dobësuara (imunokompromituar)

Njerëzit me imunokompromitim përfshijnë ata që kanë një gjendje mjekësore ose po marrin medikamente që dobësojnë sistemin e tyre imunitar. Personat me imunokompromitim, duke përfshirë edhe ata që jetojnë me HIV, kanë një rrezik më të lartë të sëmundjeve të rënda nga COVID-19, duke përfshirë një rrezik më të lartë të sëmundjes së rëndë dhe vdekjes.

Qeveria Australiane rekomandon fuqimisht njerëzit me imunokompromitim të marrin një vaksinë për COVID-19. Vaksina AstraZeneca për COVID-19 nuk sillet si një 'vaksinë e gjallë'. Transportuesi i adenovirusit është modifikuar në mënyrë që të mos mund të përsëritet ose të përhapet në qeliza të tjera, dhe nuk mund të shkaktojë infeksion. Është e sigurt tek njerëzit me imunokompromitim.

Provat klinike për vaksinën AstraZeneca kundër COVID-19 nuk përfshinin njerëz me imunitet të kompromituarr, por shumë njerëz me kushte të tilla tani janë vaksinuar në mbarë botën. Rezultatet e një provë klinike të vaksinës AstraZeneca kundër COVID-19 të dhënë për njerëzit me infeksion të qëndrueshëm HIV, priten së shpejti. Ne nuk e dimë nëse vaksina AstraZeneca për COVID-19 është aq efektive tek njerëzit me imunokompromitim në krahasim me pjesën tjetër të popullsisë. Është e mundur që ajo mund të jetë më pak efektive, dhe kështu është e rëndësishme për të vazhduar masa të tjera parandaluese të tilla si distancimi fizik pas vaksinimit.

Për më shumë informacione mbi përdorimin e vaksinës tek imunitetet e komprometuara shihni: [Udhëzuesin për të marrë vendim për vaksinim kundër COVID-19 për personat me imunitet të komprometuar.](#)

Gratë që janë shtatzëna ose janë në gjdhënie

Vaksina Pfizer (Comirnaty) COVID-19 është vaksina e preferuar tek të rriturit nën 60 vjeç dhe gratë në gjdhënie apo shtatzëna. Ju nuk keni nevojë të ndaloni me gjdhënie pas vaksinimit. Gratë shtatzëna që kanë marrur dozën e parë të vaksinës AstraZeneca kundër COVID-19 mund të marrin ose Comirnaty ose vaksinën AstraZeneca kundër COVID-19 për dozën e dytë, edhe pse Comirnaty është më e preferuar.

Për më shumë informacione mbi përdorimin e vaksinës gjatë shtatzanisë dhe gjdhënies shihni: [Udhëzuesi për të marr vendim për vaksinim kundër COVID-19 për gratë shtatzëna, në gjdhënie ose që plainfikojnë shtatzëni.](#)

Njerëzit me histori të COVID-19

Nëse keni pasur ndonjëherë COVID-19 në të kaluarën, tregoni ofruesit tuaj të imunizimit. Ofruesi juaj mund t'ju këshillojë që të presni deri në gjashtë muaj pas shërimit para se të merrni vaksinën për COVID-19. Nëse momentalisht jeni i sëmurë nga COVID-19, diskutoni kohën më të mirë të vaksinimit me mjekun tuaj.

Cilido brend i vaksinës për COVID-19 mund të përdoret tek njerëzit me një histori të COVID-19

Vaksina AstraZeneca kundër COVID-19 dhe fëmijët

Vaksina AstraZeneca për COVID-19 është miratuar përkohësisht vetëm për përdorim tek personat e moshës 18 vjeç e lartë dhe nuk mund t'u jepet të rinjve. Rreziku i COVID-19, veçanërisht i sëmundjes së rëndë, tek fëmijët është më i ulët se tek adoleshentët më të rritur dhe tek të rriturit.

Siguria e vaksinave dhe raportimi i ngjarjeve negative

Administrata e Mallrave Terapeutike (TGA) vlerëson të gjitha vaksinat në Australi. Kjo siguron që në mënyrë që një vaksinë të miratohet ajo të jetë e sigurt, efektive dhe e prodhuar në një standard shumë të lartë të cilësisë. Një përkrahje e procesit për miratimin e vaksinave për COVID-19 është në dispozicion në faqen e [internetit të TGA](#).

Siguria e vaksinave për COVID-19 do të monitorohet vazhdimisht gjatë gjithë programit të vaksinimit për COVID-19. Efektet anësore të dyshuara mund t'i raportohen ofruesit tuaj të vaksinimit ose profesionistëve të tjerë shëndetësorë. Ata pastaj do të bëjnë një raport formal në emrin tuaj tek departamenti shëndetësor i shtetit ose territorit tuaj ose direkt tek Administrata e Mallrave Terapeutike (TGA).

Nëse preferoni ta raportoni vetë, ju lutemi vizitoni faqen e [internetit të TGA](#) për informacione se si të raportoni efektet anësore të dyshuara që lidhen me vaksinat për COVID-19.